

บทที่ 5

สรุปผลการศึกษา

การศึกษารั้งนี้เป็นการค้นคว้าอิสระเรื่อง ความเข้าใจของคณาจารย์ทางการแพทย์ในมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ต่อการทำหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภาตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 จะต้องมาจากการเลือกตั้งซึ่งแต่เดิมสมาชิกวุฒิสภาจะมาจากการแต่งตั้ง ทำให้บทบาทของสมาชิกวุฒิสภาเป็นเพียงองค์ประกอบของรัฐสภาที่เป็นฐานกำลังของฝ่ายบริหาร เท่านั้น ดังนั้น จากรัฐธรรมนูญที่มอบสิทธิให้ประชาชนมีสิทธิในการรับรู้และตรวจสอบการทำงานของรัฐ สมาชิกวุฒิสภาจึงเป็นตัวแทนของประชาชนที่สำคัญที่มีหน้าที่ในด้านนิติบัญญัติและการตรวจสอบการทำงานของรัฐจนถึงมีอำนาจในการถอดถอนตำแหน่งนายกรัฐมนตรี จากคุณสมบัติ บทบาท หน้าที่และกระบวนการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภาดังกล่าว การวิจัยครั้งนี้จึงต้องการศึกษาถึง ความเข้าใจของคณาจารย์ทางการแพทย์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ต่อการทำหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภา ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 ตามวัตถุประสงค์ดังไปนี้

- เพื่อศึกษา ถึงความรู้ ความเข้าใจ ของคณาจารย์ทางการแพทย์ เกี่ยวกับบทบาทการปฏิบัติหน้าที่ และขบวนการ ได้มาของสมาชิกวุฒิสภา
 - เพื่อศึกษาถึง อิทธิพลของอายุของคณาจารย์ทางการแพทย์ มีผลต่อความรู้ ทัศนคติ เกี่ยวกับคุณสมบัติของวุฒิสภา
 - เพื่อศึกษา ความคาดหวังของคณาจารย์ทางการแพทย์ที่มีต่อการทำหน้าที่ทางการเมือง ของสมาชิกวุฒิสภา ตามรัฐธรรมนูญ ฉบับปี พ.ศ. 2540 และได้ตั้งสมมติฐาน ดังนี้
 - คณาจารย์ทางการแพทย์มีความรู้ความเข้าใจค่อนข้างมาก ในบทบาทอำนวยหน้าที่ ของสมาชิกวุฒิสภา
 - คณาจารย์ทางการแพทย์มีความคาดหวังค่อนข้างต่ำต่อการทำหน้าที่ทางการเมือง ของสมาชิกวุฒิสภา ตามนโยบายปฎิรูปทางการเมืองที่ผ่านมา
 - อายุของคณาจารย์ที่แตกต่างกันมีผลต่อทัศนคติเกี่ยวกับคุณสมบัติของสมาชิกวุฒิ สภา ตามรัฐธรรมนูญ ฉบับปี พ.ศ. 2540
- จากวัตถุประสงค์และสมมติฐาน สามารถสรุปการวิจัยได้ดังต่อไปนี้

5.1. สรุปผลการวิจัยและอภิปราย

5.1.1. ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นข้อมูลสถานภาพทางสังคมของคณาจารย์ ทางการแพทย์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ สรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

- 5.1.1.1. เพศ พนงว่า เป็นชาย ร้อยละ 64.0 และเป็นหญิง ร้อยละ 36.0
- 5.1.1.2. อายุ พนงว่า ร้อยละ 57.6 มีอายุมากกว่า 40 ปี
- 5.1.1.3. ระดับการศึกษา พนงว่า 68.3 อยู่ในระดับปริญญาเอก แสดงว่าคณาจารย์ทางการแพทย์ มีระดับการศึกษาอยู่ระดับสูงมาก
- 5.1.1.4. ตำแหน่งทางวิชาการ พนงว่า ร้อยละ 37.4 มีตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์
- 5.1.1.5. ระยะเวลาที่รับราชการ (ในตำแหน่งอาจารย์) พนงว่า ร้อยละ 25.9 มีระยะเวลาที่รับราชการต่ำกว่า 5 ปี เมื่อเทียบกับอายุจริงของคณาจารย์ แต่มีประสบการณ์และเข้าใจเกี่ยวกับการเมืองมาก

5.1.2. ทัศนะเกี่ยวกับคุณสมบัติบทบาทของสมาชิกวุฒิสภา มี 12 ข้อ พนงว่า

โดยภาพรวม คือ คณาจารย์ทางการแพทย์มีทัศนะเกี่ยวกับคุณสมบัติ บทบาทของสมาชิกวุฒิสภา มีทัศนะที่เห็นด้วยอย่างมาก ร้อยละ 36.2 และเมื่อศึกษาในค่าเฉลี่ย เท่ากับ 2.85 เป็นค่าคะแนนเฉลี่ยในช่วงเห็นด้วย ดังนั้นสรุปได้ว่า คณาจารย์ทางการแพทย์ในมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ มีทัศนะคติเห็นด้วยกับคุณสมบัติของสมาชิกวุฒิสภามากตามรัฐธรรมนูญ ฉบับปี พ.ศ. 2540 เพราะคุณสมบัติของสมาชิกวุฒิสภานี้จะกำหนดถึงวัยวุฒิ คุณวุฒิ การเป็นบุคคลห้องถัน และไม่อยู่ในสังกัดพรรคการเมือง เนื่องจากไม่ต้องการให้พรรคร่วมเมืองมีอิทธิพลต่อสมาชิกวุฒิสภา คุณสมบัติเหล่านี้เป็นสิ่งจำเป็นที่ส่วนใหญ่เห็นด้วย โดยเฉพาะอย่างยิ่งคุณสมบัติทางด้านวุฒิการศึกษาที่ต้องสำเร็จการศึกษาไม่ต่ำกว่าปริญญาตรีและห้ามสมาชิกวุฒิสภาดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีหรือข้าราชการทางการเมือง

5.1.3. ทัศนะเกี่ยวกับคุณสมบัติของsumaซิกวัฒิสภากลี่ฟ์เพื่อประสงค์ของคณะกรรมการที่ทางการแพทย์ในมหาวิทยาลัยเชียงใหม่

นอกจากคุณสมบัติที่กำหนดตามรัฐธรรมนูญ ฉบับปี พ.ศ. 2540 แล้ว ในภาพรวมของ

sumaซิกวัฒิสภามีความรู้เน้นด้านใด จากผลการวิจัยพบว่า ความรู้เน้นอันดับแรก คือ รัฐศาสตร์ อันดับสอง คือ นิติศาสตร์ และอันดับสาม คือ เศรษฐศาสตร์ ในด้านประสบการณ์ความชำนาญ ในภาพรวมจะเห็นว่าคณะกรรมการที่ทางการแพทย์ ต้องการ sumaซิกวัฒิสภากลี่ฟ์เป็นนักปักษ์รองรักภูมาย และสามารถแก้ปัญหาระดับเศรษฐกิจ ซึ่งเป็นปัญหาที่ประสบอยู่ในปัจจุบัน ส่วนประสบการณ์ความชำนาญ นอกจากจะเป็นอาชีพได้ ก็ เป็นอันดับแรก ก็ควร มีประสบการณ์โดยผ่านอาชีพนักวิชาการ ในอันดับต่อมา

และควรจะเหมาะสมกับเพศเพศอะไรก็ได้ (ร้อยละ 98.6) แสดงถึงการยอมรับความเสนอภาคของผู้หญิงและผู้ชาย

5.1.4. ทัศนะเกี่ยวกับบทบาทของsumaซิกวัฒิสภารัฐธรรมนูญ ฉบับปี พ.ศ. 2540 มี 16 ข้อ

โดยกล่าวถึง บทบาทในการทำหน้าที่พิจารณากลั่นกรองข้อกฎหมายที่ผ่านจากสภาผู้แทนราษฎร พบร่วมกับ เห็นด้วยอย่างมาก ร้อยละ 65.5 และเมื่อศึกษาจากค่าเฉลี่ยของคะแนนเฉลี่ย ซึ่งมีค่าเท่ากับ 3.65 เป็นค่าคะแนนเฉลี่ยในช่วงเห็นด้วย ดังนี้ สรุปได้ว่า คณะกรรมการที่ทางการแพทย์ ในมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ มีทัศนะเห็นด้วยเกี่ยวกับบทบาทของsumaซิกวัฒิสภารัฐธรรมนูญ ฉบับปี พ.ศ. 2540 เนื่องจากบทบาทของsumaซิกวัฒิสภากลี่ฟ์เฉพาะบทบาทในการทำหน้าที่พิจารณา กลั่นกรองกฎหมายที่ผ่านจากสภานิติบัญญัติ ทำให้เห็นความสำคัญของตำแหน่งsumaซิกวัฒิสภากลี่ฟ์ในการจะเป็นตัวแทนของประชาชนเพื่อตรวจสอบการทำงานของรัฐบาล

5.1.5. ความคาดหวังต่อการปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภาตามรัฐธรรมนูญ ฉบับปี พ.ศ. 2540 มี 10 ข้อ

โดยกล่าวถึงความคาดหวังในการทำงานของสมาชิกวุฒิสภาว่า ช่วยเหลือทุกกลุ่มของ ตรวจสอบการปฏิบัติงานของฝ่ายนิติบัญญัติให้มีความรับคุณและมีประสิทธิภาพมากขึ้น พนวจ คาดหวังได้ ร้อยละ 47.5 และเมื่อศึกษาจากค่าเฉลี่ยของคะแนนเฉลี่ย ซึ่งมีค่าเท่ากับ 4.15 เป็นค่า คะแนนเฉลี่ยในช่วงคาดหวังพอดี สมควรต่อการปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภา ดังนั้น สรุปได้ว่า คณาจารย์ทางการแพทย์ในมหาวิทยาลัยเชียงใหม่มีความคาดหวังและมีความเชื่อมั่นในระดับหนึ่งว่า สมาชิกวุฒิสภาใหม่ที่มาจากการเลือกตั้ง จะช่วยเหลือทุกกลุ่มของตรวจสอบการปฏิบัติงานของฝ่าย นิติบัญญัติให้มีความรับคุณและมีประสิทธิภาพมากขึ้น

5.1.6. ความคาดหวังต่อกระบวนการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภาตามรัฐธรรมนูญ ฉบับปี พ.ศ. 2540 มี 9 ข้อ

โดยกล่าวถึงความคาดหวังที่กระบวนการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภานี้ น่าจะได้สมาชิก วุฒิสภาที่ทำให้ได้สมาชิกวุฒิสภาพิมีความรู้ความสามารถในการตัดสินใจ ขาดผลการวิจัย พนวจ คาดหวังได้ ร้อยละ 38.8 และเมื่อศึกษาจากค่าเฉลี่ยของคะแนนเฉลี่ย ซึ่งมีค่าเท่ากับ 2.71 เป็นค่า คะแนนเฉลี่ยในช่วงคาดหวังพอดี กระบวนการได้มาของสมาชิกวุฒิสภา ดังนั้นสรุปได้ว่า คณาจารย์ทางการแพทย์ในมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ มีความคาดหวังพอดีต่อกระบวนการได้มา ซึ่งสมาชิกวุฒิสภาพิจัดเป็นตัวแทนที่มีความรู้ความสามารถในการตัดสินใจ ขาดผลการวิจัย พนวจ

5.1.7. ข้อคิดเห็นเพิ่มเติมเกี่ยวกับคุณสมบัติ และบทบาทของสมาชิกวุฒิสภา

ตามความคาดหวังของคณาจารย์ทางการแพทย์ในมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ลักษณะเป็น คณาจารย์ทางการแพทย์ ขาดผลการวิจัย พนวจ

- คุณสมบัติ นอกจากจะมีความรู้ ความสามารถสูงจริงแล้วนั้น สมาชิกวุฒิสภาพิจัดเป็น ไม่เกี่ยวข้องหรือสังกัดกับพรรคการเมือง (หัวหน้าครุภัณฑ์ หัวหน้าครุภัณฑ์ หัวหน้าครุภัณฑ์ หัวหน้าครุภัณฑ์) ยังมีความคาดหวังที่จะได้สมาชิกวุฒิสภาพิมีความเชื่อสัตย์ มีคุณธรรม และจริยธรรมสูง
- บทบาท มีข้อคิดเห็นสอดคล้องกับบทบาทของสมาชิกวุฒิสภาตามรัฐธรรมนูญ ฉบับปี พ.ศ. 2540 และเน้นที่ทำหน้าที่อย่างอิสระ ไม่ทำตามกระแส

5.1.8. การทดสอบสมมติฐาน

การทดสอบสมมติฐาน มี 2 ข้อ สรุปไปได้ดังนี้ คือ

5.1.8.1. จากสมมติฐานที่ตั้งไว้ คือ คณารย์ทางการแพทย์มีความรู้ความเข้าใจค่อนข้างมาก ในบทบาทอำนวยหน้าที่ และขบวนการ คือมาของสมาชิกวุฒิสภา ทดสอบสมมติฐาน โดยการประเมินเชิงอภิปราย คือ จากการตอบแบบสอบถามทั้งหมด 139 ราย คณารย์ทางการแพทย์สามารถให้ทัศนคติ ความคาดหวัง และเสนอแนะบทบาทของสมาชิกวุฒิสภาได้อย่างครบถ้วน นั่นแสดงว่า คณารย์ทางการแพทย์มีความเข้าใจค่อนข้างมากต่อบทบาทการทำหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภา

ดังนั้น สมมติฐานนี้ได้รับการยอมรับ

5.1.8.2. จากสมมติฐานที่ตั้งไว้ คือ คณารย์ทางการแพทย์มีความคาดหวังค่อนข้างต่ำ ต่อการทำหน้าที่ทางการเมืองของสมาชิกวุฒิสภามนโดยปัจจุบันทางการเมืองที่ผ่านมาจากการตอบแบบสอบถาม พนวจ คณารย์ทางการแพทย์มีความคาดหวังค่อนข้างสูงต่อการทำหน้าที่ทางการเมืองของสมาชิกวุฒิสภามนโดยปัจจุบันทางการเมืองที่ผ่านมา

ดังนั้น สมมติฐานนี้ไม่ได้รับการยอมรับ สาเหตุที่ผู้วิจัยได้ตั้งสมมติฐานว่าคณารย์ทางการแพทย์มีความคาดหวังค่อนข้างต่ำต่อการทำหน้าที่ทางการเมืองของสมาชิกวุฒิสภา เพราะช่วงเวลาที่ผู้วิจัยตั้งสมมติฐานนี้ คือ ช่วงก่อนที่จะมีการเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภา ภาคเดิมของสมาชิกวุฒิสภามีมาจากการแต่งตั้ง รวมทั้ง สมาชิกวุฒิสภามักถูกมองค้านลบุลว่าจะเป็นสมาชิกวุฒิสภานี้ที่จัดตั้งขึ้นตามผลประโยชน์ของพรรคการเมืองหรือรัฐบาล และเป็นช่วงรอยต่อของการใช้รัฐธรรมนูญฉบับเดิม กับรัฐธรรมนูญฉบับใหม่ ขบวนการทำงานต่าง ๆ ยังไม่สามารถดำเนินการออกมานี้ให้เห็นเด่นชัด ผู้วิจัยคิดว่าคณารย์ทางการแพทย์เป็นผู้มีความรู้ เป็นนักวิชาการสายวิทยาศาสตร์ เมื่อไม่เห็นผลสรุปของสมาชิกเจน ประกอบกับภาคเดิมของสมาชิกวุฒิสภามีมาจากการแต่งตั้งยังเป็นภาคที่ติดอยู่ในใจของคณารย์ทางการแพทย์ ทำให้การตั้งสมมติฐานเป็นไปในทางที่ว่าคณารย์ทางการแพทย์มีความคาดหวังค่อนข้างต่ำต่อการทำหน้าที่ทางการเมืองของสมาชิกวุฒิสภา ต่อมา ช่วงที่คณารย์ทางการแพทย์ตอบแบบสอบถามเป็นช่วงที่สมาชิกวุฒิสภามีการเลือกตั้งเข้าไปในสถาบันร้อยเอ็ดว และเป็นช่วงที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำลังให้ใบเหลืองหรือแวงชื่อผู้ที่ได้รับการเลือกตั้งเป็นสมาชิกวุฒิสภา คือไม่ยอมประกาศรายชื่อผู้ที่ได้รับการเลือกตั้งให้เป็นสมาชิกวุฒิสภา ถ้าหากมีการร้องเรียนว่า เขตเลือกตั้งของจังหวัดนั้น ๆ มีปัญหารื่องการซื้อเสียงหรือการวางแผนตัว

ไม่เป็นกลางของกรรมการการเลือกตั้ง คณาจารย์ทางการแพทย์จึงเห็นว่า องค์กรต่าง ๆ โดยเฉพาะคณะกรรมการการเลือกตั้ง ได้เริ่มทำงานออกแบบเป็นรูปธรรมแล้ว สถาบันรัฐสภาน่าจะพอเป็นที่คาดหวังได้

ดังนั้น สมมติฐานนี้จึงไม่ได้รับการยอมรับ

5.1.8.3. อายุของคณาจารย์ที่แตกต่างกัน มีผลต่อทัศนคติเกี่ยวกับคุณสมบัติของสมาชิกวุฒิสภา

อายุของคณาจารย์ทางการแพทย์ในมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ที่แตกต่างกันมีทัศนคติเกี่ยวกับคุณสมบัติของสมาชิกวุฒิสภาตามรัฐธรรมนูญ ฉบับปี พ.ศ. 2540 ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ เนื่องจากการทดสอบ T-test ของตัวแปรอายุ กับ ทัศนคติเกี่ยวกับ คุณสมบัติ บทบาทและอำนาจหน้าที่ ความคาดหวังต่อการปฏิบัติหน้าที่ และกระบวนการ ได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภาได้ผลการวิเคราะห์ว่าระดับอายุที่แตกต่างกันนั้น ไม่มีความสัมพันธ์ต่อทัศนคติที่กล่าวมาเลย

ดังนั้น สมมติฐานนี้ไม่ได้รับการยอมรับ

5.1.9. การเปรียบเทียบกับผลงานอื่น ๆ

จากการวิเคราะห์เปรียบเทียบกับผลงานค้นคว้าแบบอิสระ ของอาจารย์รราน พงศ์ ในเรื่อง “ทัศนะและความคาดหวังของนักการเมืองท้องถิ่นในจังหวัดเชียงใหม่ที่มีต่อคุณสมบัติและบทบาทของสมาชิกวุฒิสภาตามรัฐธรรมนูญ ฉบับปี พ.ศ. 2540” แล้วนั้น สรุปได้ว่าทัศนะและความคาดหวังของนักการเมืองท้องถิ่นในจังหวัดเชียงใหม่ ที่มีต่อคุณสมบัติและบทบาทของสมาชิกวุฒิสภาตามรัฐธรรมนูญ ฉบับปี พ.ศ. 2540 มีความคาดหวังสูงกว่าทัศนะและความคาดหวังของคณาจารย์ทางการแพทย์ ที่มีต่อคุณสมบัติและบทบาทของสมาชิกวุฒิสภาตาม รัฐธรรมนูญ ฉบับปี พ.ศ. 2540 โดยมีค่าเฉลี่ยของทัศนคติของนักการเมืองท้องถิ่นในจังหวัดเชียงใหม่แต่ละข้อสูงกว่าทัศนคติของคณาจารย์ทางการแพทย์ในมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ โดยเฉพาะทัศนะเกี่ยวกับกระบวนการการได้มาของสมาชิกวุฒิสภา ซึ่งทัศนะของคณาจารย์ทางการแพทย์ในมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ยังมีทัศนะที่ไม่สูงมากนัก จึงทำให้ทราบว่าคณาจารย์ทางการแพทย์ในมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ไม่แฉ่งใจในการได้มาของสมาชิกวุฒิสภา

ในเรื่อง ทัศนะเกี่ยวกับคุณสมบัติบทบาทของสมาชิกวุฒิสภา ทัศนะเกี่ยวกับบทบาทของสมาชิกวุฒิสภาตามรัฐธรรมนูญ ฉบับปี พ.ศ. 2540, ความคาดหวังต่อการปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภาตามรัฐธรรมนูญ ฉบับปี พ.ศ. 2540 และความคาดหวังต่อกระบวนการการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภาตามรัฐธรรมนูญ ฉบับปี พ.ศ. 2540 นั้น เนื่องจากการให้คะแนนในผลงานการค้นคว้าแบบอิสระของอาจารย์รราน พงศ์ ได้ให้คะแนนแตกต่างกัน จึงสังเกตจากค่าร้อยละความคิดเห็น และความคาดหวัง ซึ่งได้สรุปแล้วในข้อความข้างต้น

และในเรื่องการทดสอบสมมติฐาน เป็นการทดสอบความสัมพันธ์ ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้ ได้ใช้การหาความสัมพันธ์ของตัวแปรอายุ กับทัศนคติ และค่าคาดหวัง โดยใช้สถิติ T-test ซึ่งเป็นการทดสอบเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย 2 กลุ่ม โดยที่ข้อมูล 2 กลุ่ม เป็นอิสระต่อกัน ส่วนผลงานการค้นคว้าแบบอิสระของ อาจารย์รราน พงศ์ ได้ใช้วิธีทดสอบไคสแควร์ (Chi-Square Test)

5.2. ข้อเสนอแนะ

จากผลของการวิจัย สามารถสรุปเป็นข้อเสนอแนะ ได้ดังต่อไปนี้

5.2.1. จากทัศนะและความคาดหวังของคณาจารย์ทางการแพทย์ในมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ที่มีต่อกุญแจสมบัติ บทบาท การปฏิบัติหน้าที่และกระบวนการ ได้มาของสมาชิกวุฒิสภากานรัฐธรรมนูญ ฉบับปี พ.ศ. 2540 อยู่ในระดับค่อนข้างสูง ซึ่งเป็นภาพสะท้อนว่าคนชั้นกลางที่มีความรู้โดยทั่วไป น่าจะมีทัศนะและความคาดหวังที่ใกล้เคียงกัน แต่เมื่อพิจิรณ์ทัศนะคิดเกี่ยวกับกระบวนการ ได้มาของ สมาชิกวุฒิสภามีค่าค่อนข้างต่ำกว่าทัศนะอื่น ๆ จึงเป็นที่น่าสนใจว่ากระบวนการ ได้มานั้นยังไม่เป็น ที่ต้องการของกลุ่ม จึงสมควรที่ผู้มีบทบาทหน้าที่เกี่ยวกับการเลือกตั้งจะต้องพัฒนาให้การบริหาร การเลือกตั้งเป็นไปโดยความเรียบร้อย ถูกต้อง บรรลุสุทธิ ยุติธรรม ให้ได้มาตรฐานของ ประชาชนที่มีคุณภาพ และเติมสร้างเพื่อส่วนรวมจริง ๆ

5.2.2. จากทัศนะและความคาดหวังของคณาจารย์ทางการแพทย์ในมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ที่มีต่อกุญแจสมบัติบทบาทการปฏิบัติหน้าที่และกระบวนการ ได้มาของสมาชิกวุฒิสภากานรัฐธรรมนูญ ฉบับปี พ.ศ. 2540 อยู่ในระดับค่อนข้างสูง ซึ่งเป็นภาพสะท้อนว่า ผู้ที่มีความรู้สูงอย่างเช่นอาจารย์ใน มหาวิทยาลัย ถือได้ว่าเป็นชนชั้นกลาง น่าจะมีทัศนะและความคาดหวังที่ใกล้เคียงกัน ดังนั้น สมาชิก วุฒิสภารือผู้ที่ต้องการสมัครเป็นสมาชิกวุฒิสภาก ย่อมต้องทราบก็ถึงกุญแจสมบัติและบทบาทของ คนเองให้สมกับความสำคัญของตำแหน่งและรักษาซื่อสัตย์ของสถาบันรัฐสภาอันทรงเกียรติไว้ อย่างให้ถูกครอบงำโดยพฤติประโภช์ส่วนตนหรือพรรคการเมือง จนทำให้การทำงานของคนขาด ความเป็นกลางไป และเป็นสิ่งที่แสดงว่าคนชั้นกลางมีความคาดหวังต่อการปฏิรูปการเมืองให้เป็น รูปธรรมโดยเร็ว

5.2.3. สามารถนำผลประโยชน์จากการวิจัยนี้ ไปเป็นแนวทางส่งเสริมการวิจัยถึงทัศนะ และความคาดหวังต่อกุญแจสมบัติ บทบาท การปฏิบัติหน้าที่และกระบวนการ ได้มาของสมาชิกวุฒิสภาก ตามรัฐธรรมนูญ ฉบับปี พ.ศ. 2540 ในกลุ่มตัวอย่างอื่น ๆ เช่น คณาจารย์ในแต่ละคณะใน มหาวิทยาลัยเชียงใหม่หรือมหาวิทยาลัยอื่น ๆ เพื่อประเมินเป็นทัศนะและความคาดหวังต่อสมาชิก วุฒิสภารือการพิรุณของชนชั้นกลางของทั้งประเทศ

5.2.4. จากทัศนะและความคาดหวังของคณาจารย์ทางการแพทย์ที่มีต่อกุญแจสมบัติ บทบาท การปฏิบัติหน้าที่และกระบวนการ ในมหาวิทยาลัยแล้วจะเห็นว่า คณาจารย์ทางการแพทย์มีความหวัง และต้องการที่จะเห็นการปฏิรูปทางการเมืองปราศจากความชัดเจนค่อนข้างสูง จึงเป็นหน้าที่ของรัฐ ที่จะรักษาสถาบันทางการเมืองหรือองค์กรทางการเมืองไว้ให้เป็นสถาบันที่น่ายกย่องนับถือเป็นที่ พึงพึงของประชาชนได้